

نگاه بیرون

دولت‌های عربی دنبال آشتی با سوریه

ترجمه: روح‌اله نغعی

● بعد از گذشت حدود هشت سال از جنگی ویرانگر و با پیروزی محتمل در آینده، بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه آماده است تا در سال ۲۰۱۹ از انزوی خود در دنیای عرب بیرون بیاید. سوریه هفت سال پیش، از اتحادیه عرب بیرون انداخته شد، درحالی‌که دولت‌های عرب سفرای خود را فِرا می‌خواندند و منزوی‌کردن دولت اسد در میانه مقالبه با معترضان و جنگ داخلی، سفارتخانه‌های خود را تعطیل می‌کردند. حالا دولت‌های عربی به‌دنبال آشتی با اسد هستند که با حمایت روسیه، ایران و حزب‌الله و پس از پیروزی‌های تعیین‌کننده در میدان جنگ با شورشی‌ها و جهادی‌ها در سه سال گذشته، بیش از دوسوم کشور را در اختیار دارد. چنین جنبشی برای بازگرداندن سوریه به جمع عرب‌ها، پیروزی بزرگی برای دولت اسد خواهد بود. آن هم در شرایطی که با مشکل مالی مواجه است. این دولت که با تحریم‌های غربی روبه‌رو است، حدود ۴۰۰میلیارد دلار یا ۳۵۰میلیارد یورو برای بازسازی این کشور جنگ‌زده نیاز دارد.

تغییر مسیر دولت‌های عربی حوزه خلیج فارس

تازه‌ترین نشانه‌ها از احتمال پایان انزوی دیپلماتیک سوریه در منطقه، اقدام کویت برای بازگشایی سفارت خود در سوریه است. کویت که یک کشور ثروتمند نفتی است، روز دوشنبه اعلام کرد که کشورهای عرب دیگری هم به بازگشایی سفارتخانه در دمشق اقدام خواهند کرد. پنج‌شنبه گذشته نیز امارات متحده عربی سفارتخانه خود را باز کرد و روز بعد بحرین اعلام کرد قصد دارد این اقدام را انجام دهد. امارات هم که متحد نزدیک عربستان سعودی است، اعلام کرده که وضعیت جدید به «حضور و ارتباط عربی» در سوریه نیاز دارد. این کشور گویا به دو کشور غیرعرب، ایران و ترکیه اشاره دارد. حمایت تهران در بقای دولت اسد کلیدی بوده است. ترکیه هنوز از گروه‌های شورشی حمایت می‌کند اما سرنوشتی اسد را رها کرده و از گروه‌های مسلح برای مقابله با نیروهای کرد سوری و ایجاد منطقه حائل در شمال سوریه استفاده کرده است. از سوی دیگر، دولت‌های عرب حوزه خلیج‌فارس، به‌ویژه قطر و عربستان سعودی، «حامیان اصلی مالی و نظامی گروه‌های مسلحی بودند که برای برکناری اسد تلاش می‌کردند. این سیاست اغلب هماهنگی آمریکا را هم با خود داشت. در سال ۲۰۱۷، ایالات متحده حمایت غیرعلنی خود از شورشی‌ها را متوقف کرد و ماه گذشته هم اعلام کرد که حدود دوهزار سرباز آمریکایی از شمال سوریه خارج خواهند شد؛ جایی که در آن از ترکیبی از نیروهای کرد و عرب در جدال با «دولت اسلامی» حمایت می‌کنند. برنامه خروج سربازان آمریکایی، محاسبات دولت‌های عرب متحد آمریکا در حوزه خلیج‌فارس را بر هم زده است. همچنین باعث شده کردهای سوریه که یک چهارم از کشور را در کنترل دارند، علامت‌هایی از چرخش به سمت دولت بدبخت تا حمله احتمالی ترکیه را دفع کنند.

رقابت دولت‌های عربی حوزه خلیج فارس با ایران

در این شرایط شتاب حرکت اتحادیه عرب در عضویت دوباره سوریه در شرایطی پیش می‌رود که ایران به‌دنبال دریافت سود حمایت نظامی خود از اسد است. نکته اما اینجاست که اقتصاد ایران تحت فشار تحریم‌های ایالات متحده است. درحالی‌که دولت‌های عرب حوزه خلیج‌فارس دسته‌چک‌های قطوری برای بازسازی سوریه دارند. اما در طول هفت سال جنگ، نفوذ ایران در دولت سوریه و سیستم‌های امنیتی‌اش تنیده شده است و حالا ایران قصد دارد در اقتصاد و بازسازی این کشور نقش آفرینی کند. روز دوشنبه، وزیر اقتصاد سوریه گفت شرکت‌های دولتی و خصوصی ایرانی در بازسازی این کشور اولویت خواهند داشت. این حرف در زمان امضای توافق همکاری اقتصادی بین دو کشور زده شد. بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه ایران، روز دوشنبه در اظهارنظر جداگانه‌ای گفت که بازگشت کشورهای عربی به سوریه «تغییر مثبتی» است که نشان می‌دهد جامعه جهانی، تمامیت ارضی سوریه و دولت مشروح آن را پذیرفته است. او گفت ایران تا زمانی که دولت سوریه درخواست کند به «همکاری سازنده و نقش مستشاری» خود ادامه خواهد داد. ایران حمایت نظامی خود را مستشاری می‌خواند.

نشست‌های اتحادیه عرب

مشخص نیست که اتحادیه عرب، اگر سوریه را دوباره به عنوان عضو بپذیرد، چه زمانی این کار را انجام خواهد داد. قرار است که نمایندگان اعضای دائم این سازمان منطقه‌ای، ششم ژانویه (۱۶ دی) در قاهره نشستی داشته باشند. در روزهای ۱۹ و ۲۰ ژانویه (۲۹ و ۳۰ دی) «نشست اقتصاد عرب» در بیروت برگزار خواهد شد و گزارش‌ها حاکی از مذاکره برای حضور سوریه در جریان است. گردهمایی بیروت ممکن است آزمایشی برای نشست اتحادیه عرب باشد که ماه مارس (اواخر زمستان)، در پایتخت تونس برگزار می‌شود. ۲۷ دسامبر (ششم دی) هم تنها شرکت هوایمایی خصوصی سوریه، «شام وینگر» پرواز مستقیم از دمشق به تونس داشت که اولین پرواز این چینی از زمان آغاز جنگ بود.

منبع: دویچه‌وله

politics@sharghdaily.ir

سیاست

نماینده میانه در جلسه علنی روز گذشته به لایحه بودجه اعتراض کرد

تحصن یک نفره

و طبیعی است که یک موضوع برای رای‌آوری به حدنصاب دوسوم نمی‌رسد، جالب است که برای موضوع آقای درازی آقایان یک جلسه غیرعلنی تشکیل می‌دهند، اما برای موضوعی که مرتبط با حقوق مردم است، هیچ واکنشی نشان نمی‌دهند».

مخالفت نمایندگان با برگزاری جلسه غیرعلنی

اسدالله عباسی، عضو هیئت‌رئیسه مجلس، با اعلام تذکری گفت: «نباید جلسه علنی قطع و موضوع دیگری بررسی شود. درخواست آقای فرمند و ۱۰ نفر از نمایندگان برای برگزاری جلسه غیرعلنی اضطراری باید در هیئت‌رئیسه بررسی شود». عضو هیئت‌رئسه مجلس با اشاره به بررسی لایحه بودجه در کمیسیون تلفیق گفت: «ایرادات آقایان به لایحه بودجه باید در کمیسیون تلفیق رفع شود». همچنین غلامرضا کاتب در مخالفت با پیشنهاد فرمند گفت: «ماده ۱۰۲ آیین‌نامه به ۱۰ نفر از نمایندگان اختیار داده که در صورت اضطرار و در مواردی که رعایت امنیت کشور ایجاب می‌کند، درخواست برگزاری جلسه غیرعلنی بدهند». پس از اظهارات فرمند، برگزاری جلسه غیرعلنی اضطراری به رای نمایندگان گذاشته شد. نمایندگان با ۷۶ رای موافق، ۱۰۴ رای مخالف و چهار رای ممتنع از مجموع ۲۰۹ نماینده حاضر در مجلس، با برگزاری جلسه غیرعلنی اضطراری به‌منظور بررسی لایحه بودجه سال ۹۸ مخالفت کردند. درپی تحصن فرمند، او و بیش از ۱۰ نفر از نمایندگان، درخواستی را برای برگزاری جلسه غیرعلنی طبق ماده ۱۰۲ آیین‌نامه داخلی امضا کردند.

ناملی بر علت تحصن

آنچه علت تحصن دیروز نماینده میانه شد، در چند روز اخیر نیز دستخوش تحلیل‌های کارشناسان اقتصادی قرار گرفته است و انتقاد این نماینده می‌تواند خالی از وجه نباشد، زیرا با توجه به تحریم‌های آمریکا و کاهش احتمالی فروش نفت به یک میلیون بشکه در روز، خطر تأمین‌نشدن بودجه کشور از بابت نفت به چشم می‌خورد. همچنین در شرایط خاص تحریم‌های آمریکا انتظار می‌رفت تکیه بودجه سال آینده کمتر بر درآمد نفتی و بیشتر بر درآمدهای جایگزین باشد، درحالی‌که با تدقیق در لایحه بودجه به نظر می‌رسد که چنین امری محقق نشده است. این در حالی است که درآمد مالیاتی کشور نیز یارای تثبیت

درآمدها را ندارد و اگر بودجه پیش‌بینی‌شده کفاف هزینه‌های جاری و زیربنایی را ندهد، انتظار می‌رود که با افزایش هزینه‌های بنگاه‌های اقتصادی و کاهش تولید مواجه شویم؛ بنابراین شاید بتوان گفت اصل موضوع مطرح‌شده از سوی فردین فرمند، درخور تأمل است، اما چونکی مطرح‌شدن آن و نیز تأثیر تحصن یک نفره او در هاله‌ای از تردید و ابهام قرار دارد.

تحصن ۴ مهر

گفتنی است نماینده میانه پیش‌تر هم اقدام به تحصن کرده بود؛ چنان‌که در چهارم مهر سال جاری در اعتراض به وضعیت اقتصادی کشور در مقابل جایگاه هیئت‌رئیسه ایستاده بود. فرمند در آن تاریخ پس از رسمیت‌یافتن جلسه به‌سوی جایگاه هیئت‌رئیسه رفت و به برگزارنشدن جلسه ویژه در مجلس برای رسیدگی به وضعیت اقتصادی و مسائل خوزستان اعتراض کرد. در آن روز نمایندگانی مانند جواد کریمی‌قدوسی، کاظم جلالی و محمدرضا تابش سعی در کنارکشیدن فرمند از برابر جایگاه هیئت‌رئیسه داشتند که موفق نشدند. پزشکیان، نایب‌رئیس مجلس که در غیاب علی لاریجانی ریاست جلسه آن روز مجلس را در دست داشت، خطاب به فرمند گفت: «از دولت، وزیر اطلاعات و مسئولان ذی‌ربط دعوت می‌کنیم و در نهایت روز یکشنبه هفته آینده نتیجه آن را اعلام خواهیم کرد»؛ نماینده میانه هم قانع نشد و به تحصن خود ادامه داد. اعتراض وقت این نماینده علاوه‌بر وضعیت نامساعد اقتصادی به برگزارنشدن جلسه‌ای برای رسیدگی به حادثه تروریستی اهواز بود. مسعود پزشکیان، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی، در پاسخ به اعتراض فرمند اظهار کرد: «برخی نمایندگان و نمایانگان استان خوزستان و همچنین آقای فرمند اصرار دارند درخواست مباحث پیش‌آمده استان خوزستان و مسائل اقتصادی کشور جلسه غیرعلنی برگزار کنیم. درباره مبحث خوزستان و شرایط اقتصادی کشور باید در هیئت‌رئیسه هماهنگی‌هایی را ایجاد کنیم که از دولت، وزارت اطلاعات و ارگان‌های مربوطه برای برگزاری جلسه‌ای مفصل، دعوت کنیم و به جمع‌بندی نهایی برسیم».

فرهنگ مطالبه‌گری یا تبلیغ انتخاباتی؟

گرچه سخنان اینن نماینده معترض در دو تحصنش چندان بی‌راه نیست و می‌تواند منشأ گفت‌وگو و بحث قرار بگیرد، اما تحصن می‌تواند حاوی دو مضمون باشد؛ نخست آنکه آیا مجلس و نهادهای مرتبط با مسائل کشور آن‌قدر دچار بحران نبود قانون‌گریایی شده‌اند که از دید یک نماینده تنها راه موجود تحصن‌های بی‌دربی است؟ و دوم آنکه تحصن‌های مداوم می‌تواند نوعی تبلیغ رسانه‌ای برای فرد تحصن‌کننده باشد. البته می‌توان حالت سومی را نیز برای این موضوع متصور بود که شاید فرد تحصن‌کننده این‌گونه پای مطالبات ملی و استانی خود استادگی می‌کند. به‌هرروی در شرایط چند وقت اخیر که عمده خبرهای مربوط به نمایندگان بحث‌هایی درباره برخورد‌های نامناسب بوده است، می‌توان عملکرد خارج از عرف نماینده‌ای که دغدغه منافع ملی را احساس می‌کند، مثبت قلمداد کرد، البته اگر چنین اعمالی واقعا در راستای منافع عمومی باشد.

ادامه از صفحه ۶

معمای «غرب» برای غرب‌ستیزان و غرب‌شیفتگان

هیچ تمدنی، خواه سفید یا سیاه یا زرد، با جنگجو شروع نشده، بلکه هنگامی شروع می‌شود که قانون‌گذار و روحانی به متمدن‌کردن جنگجو می‌پردازند، هنگامی که عقل و منطق حق خود را به‌دست می‌آورد. هر تمدنی مستلزم خودآگاهی و احترام به دیگری بوده است!». تفحص ادوارد براون، لویی ماسینیون، هانری کربن، ریچارد فرای، آنه ماری شیمل و در فرهنگ، ادب، مذهب، تاریخ و عرفان ایران، تنها نمونه‌ای از بی‌شمار شرق‌زدگی صاحب‌نظران غربی است. شاید در اذهان غرب‌ستیزان، شکوه و هیبت گذشته ائتلاف آمریکا و غرب، چنان درهم‌تنیده و ناکسستنی به نظر آید که در تنگنای پندار متصلب و برداشت‌های رایج خویش، قادر به درک نوشدگی جهان نباشند. فارغ از کسانی که منافع سیاسی خود را در ستیز دائم با غرب، بدون نظرداشت منافع ملی می‌بینند، ادبیات تکراری و کلیشه‌ای منتقدان صادق سیاست تنش‌زدایی و تعامل با جهان، محصول همین ترس‌زدگی از دنیای مخوفی به اسم غرب است. این ادبیات تنها تنها موجب دلزدگی بخش زیادی از جامعه شده است، بلکه خروجی آن جز دوقطبی‌سازی فضای سیاسی کشور، دامن‌زدن به اختلافات و تضعیف همبستگی ملی و در نهایت تضعیف دستگاه دیپلماسی نیست. در وحشت و شیفنگی دامنی نسبت به غرب که اولی به ستیز متصلبانه و دائمی با غرب و دومی به هضم‌شدن در غرب به‌منزله «بهشت جاویدان خیال آنان» راه می‌برد، جز قربانی‌کردن منافع ملی، انفعال و نداشتن کنشگری در عرصه بین‌المللی به دست نمی‌آید. باید با اتکا به داشته‌ها و توانایی‌های خود و با اعتمادبه‌نفس بالا با جهان غرب مواجه شد و نقش‌کنشگرانه در عرصه‌های بین‌المللی ایفا کرد و از فرصت‌ها به سود خود بهره برد و تهدیدها دفع کرد. نمی‌توان تا ابد در هراس از غرب زیست و در دیپلماسی با غرب‌نشینان را تا همیشه به روی خود بست و خود را در یک جهان محدود ایزوله منزوی کرد؛ باید با جهان روبه‌رو شد و به‌جای وحشت و هضم‌شدن در هاضمه جهانی، تهدیدها را به فرصت‌ها تبدیل کرد. دستیابی به این امر مستلزم بهره‌گیری از دانش‌ها، شیوه‌ها، تاکتیک‌ها و تکنیک‌های روزآمد دیپلماسی نوین و تقویت اتحاد و همبستگی اجتماعی است.

دستان تو دنیای آرزوهاست

۰۲۱-۶۱۶۰۴

www.sharifngo.com

شماره مجوز: ۱۳۰۲/۲۵۶۰۷ | شماره ثبت: ۳۳۵۰۵

پمپئو و نتانیاهو با هم ملاقات کردند

تعهد علیه ایران در برزیل

وزرای خارجه آمریکا و اسرائیل در برزیل با هم ملاقات و درباره بحران سوریه و مقابله با ایران در خاورمیانه صحبت کردند. پمپئو به نتانیاو اطمینان داده که همچنان در مقابله با ایران با اسرائیل همکاری می‌کند. برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد که این ملاقات برای رفع نگرانی اسرائیل بعد از تصمیم دولت آمریکا برای خروج نیروهایش از سوریه، است. به گزارش بی‌بی‌سی، مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا، بعد از دیدار با بنیامین نتانیاو، نخست‌وزیر اسرائیل، گفت: کنشورش درباره بحران سوریه و همین‌طور در مقابله با ایران در خاورمیانه با اسرائیل همکاری خواهد کرد. پمپئو گفت: «تصمیم رئیس‌جمهوری درباره سوریه به‌هیچ‌وجه تغییری در همکاری کاخ سفید با اسرائیل ایجاد نخواهد کرد». او گفت که آمریکا همچنان در ضدیت با داعش با اسرائیل همکاری می‌کند و ادامه داد: «تلاش‌هایمان برای مقابله با ایران هم ادامه دارد». به گفته آقای پمپئو، آمریکا همچنان خود را نسبت به امنیت اسرائیل و ثبات خاورمیانه مسئول می‌داند. نخست‌وزیر اسرائیل هم بعد از این دیدار گفت: آماده است درباره طرح‌هایش برای افزایش همکاری‌های اطلاعاتی و عملیاتی با مقام‌های آمریکایی صحبت کند تا بتوانند جلوی «فتراهای متخاصمانه» ایران

ادعای ارتش افغانستان

کشته‌شدن ۲ «عضو ایرانی» گروه طالبان

سپاه ۲۰۹ شاهین ارتش افغانستان اعلام کرده که دو عضو ایرانی طالبان کشته شدند. گفته شده که این دو عضو در شمال این کشور همراه با ۲۷ نفر دیگر از افراد این گروه در ولایت فاریاب در شمال افغانستان کشته شده‌اند. به نوشته «بی‌بی‌سی» در خبرنامه سپاه شاهین آمده که این دو تبعه ایرانی با نام‌های مستعار ملااحمد و ملاجُندالله شهرت داشتند. به گفته این نهاد سپاه‌شاهین، این ۲۷ عضو طالبان در درگیری مستقیم میان طالبان و یک کاروان نیروهای ارتش که در مسیر ولسوالی شیرین تگاب و خواجه سبزپوش ولایت فاریاب در حرکت بودند کشته شدند. گویا در این درگیری به اعضای طالبان حمله هوایی هم شده است. سپاه شاهین ارتش افغانستان ادعا کرده که قرارگاه ملاشفیق‌الله حقیار در منطقه قره‌شخی ولسوالی خواجه سبزپوش هدف این حمله هوایی بوده است. همچنین ارتش افغانستان افزوده که دو نفر از کشته‌شدگان طالبان از فرماندهان محلی این گروه به نام ملانصرت و ملاصدی، معاون کمیسیون نظامی طالبان در ولسوالی خواجه سبزپوش بودند.